

Civil szervezetek elégtelennek találják Sólyom László megszólalását a romákat ért támadásokkal kapcsolatban

Az Eötvös Károly Intézet, a Magyar Helsinki Bizottság, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda, a Roma Polgárjogi Alapítvány és a Társaság a Szabadságjogokért szervezetek a múlt héten levélben kérték a köztársasági elnököt, hogy emelje fel szavát a rasszizmus és az előítélet ellen.

A levélben az emberi jogok védelmét fontosnak tartó szervezetek annak a határozott álláspontjuknak adtak hangot, hogy a nemzet egységét is megtestesítő államfőnek fel kellene szólalnia a romák elleni verbális és fizikai támadások, valamint a lassan elfogadottá váló rasszista indulatok ellen. Magyarország a gyűlölet általánossá válása felé sodródik, amivel szemben a jogrendszer önmagában tehetetlen, ezért kulcsfontosságú a közvélemény befolyásolására képes személyek és intézmények fellépése.

Az államfő hallgatása az elszabaduló indulatok közepette különösen fájó volt, mert Sólyom Lászlóról tudni lehet, ha valamit a szíven visel, nem habozik a nyilvánosság elé állni álláspontjával. Most többszázezer honfitársunkról van szó, akikkel szemben sokaknak úgy tűnik, minden megengedett.

Két embernek – köztük egy kisgyermeknek – kellett meghalnia ahhoz, hogy a köztársasági elnök végre megszólaljon a kérdésben, ez a megszólalás azonban mélységesen csalódást keltő. A köztársasági elnöknek egy ilyen helyzetben nem az a kötelessége, hogy semmitmondó módon felhívja a bűnüldöző szerveket az elkövetők azonosítására és közvélemény tájékoztatására, amiről mindenki tudja, hogy egyébként is alapvető feladatuk, hanem azt kellene világossá kellene tennie, hogy a romák ellen irányuló szóbeli és fizikai támadások elfogadhatatlanok, minden honfitársunk, függetlenül etnikai hovatartozásától, és azzal együtt, ugyanolyan fontos a köztársaság számára.

Budapest, 2009. február 25.

Eötvös Károly Intézet
Magyar Helsinki Bizottság
Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda
Roma Polgárjogi Alapítvány
Társaság a Szabadságjogokért

AZ EREDETI LEVÉL

TISZTELT KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK ÚR!

Ön akkor fordul közvetlenül a nyilvánossághoz, ha ennek idejét elérkezettnek látja. Az elnöki megszólalásnak valóban csak kivételes helyzetekben alkalmazott eszköznek kell lennie ahhoz, hogy megőrizze az elnöki szó tekintélyét, erejét és hatásosságát. E levelünkkel arra szeretnénk felhívni a figyelmét, hogy az a helyzet, amely felé Magyarország sodródik, már nem oldható meg a jogállam mindennapi eszközeivel, és olyan rendkívüli közbelépést igényel, mint amilyen az elnöki megszólalás: amely egyértelművé teszi, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmánya milyen értékeket hordoz magában.

Hivatalba lépésekor azt nyilatkozta, nem kíván szeretett elnökünk lenni. A cigány kisebbség védelmében való megszólalásával valószínűleg nem is nyerné el széles néptömegek elismerését, ám annál inkább az Alkotmány embereként lépne fel.

Az a helyzet, amely felé Magyarország sodródik, a gyűlölet általánossá válásával írható le, amivel szemben a jogrendszer önmagában tehetetlen. Az elmúlt hetekben és hónapokban egyre kimutathatóbbá vált Magyarországon a rasszizmus. A fajgyűlölet terjedésével az is együtt jár, hogy az ország akár gazdasági, akár közbiztonsági nehézségeit, vagy akár egyes, szervezett bűnözők által elkövetett rémtetteket a roma kisebbség egészének rónak fel, és a rasszista indulatok, előítéletek további szítására használják.

Egyre inkább úgy tűnik, hogy a közhatalom is elfordul az etnikai kisebbségektől, több százezer magyar ember bűnözőként való megjelölése egyre elfogadottabb. Politikai oldalakon átívelő egység látszik kialakulni a statisztikai adatoknak álcázott előítéletes általánosítások hangoztatásában, ami felszámolja a gyűlölet nemrég még meglévő, utolsó fékjeit is.

Köztársasági elnökké választása alkalmából az Országgyűlésben elmondott beszédében Ön arról szólt, hogy soha nem volt ilyen fontos és időszerű annak felidézése, hogy a köztársasági elnök az egység intézménye. Ma Magyarországon a kirekesztésben már nagy az egység. A köztársasági elnök azonban a nemzet egységét fejezi ki, és ennél soha nem volt még időszerűbb kifejezni azt, hogy mit jelent a nemzet egysége, hogy annak minden tagja, kisebbséghez tartozástól függetlenül ugyanolyan értékes ember a Magyar Köztársaság számára, és mindenki ugyanúgy számíthat annak védelmére. Most, az emberek védelmében az Alkotmány értékeit kell kifejezésre juttatni.

Budapest, 2009. február 16.

Dr. Szabó Máté Dániel
Igazgató
Eötvös Károly Közpolitikai Intézet

Dr. Kárpáti József
Igazgató
Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda

Dr. Kádár András Kristóf
Társelnök
Magyar Helsinki Bizottság

Horváth Aladár
Elnök
Roma Polgárjogi Alapítvány

Dr. Pardavi Márta
Társelnök
Magyar Helsinki Bizottság

Dr. Dénes Balázs
Elnök
Társaság a Szabadságjogokért